

KAKO DJETETU OLAKŠATI PRILAGODBU NA DJEČJI VRTIĆ I JASLICE ?

PRIMARNI ZADATAK PROCESA PRILAGODBE JE...

...uspostavljanje pozitivne komunikacije i prisne socio-emocionalne veze djeteta i odgajatelja, koji trebaju postati djetetovi “drugi roditelji”

POŽELJNO JE...	NIJE POŽELJNO...
...upoznati dijete s prostorima vrtića, osobito prostorom u kojem će boraviti, igralištem i slično; poželjno je dijete upoznati i s dijelom osoblja vrtića	...misliti da je svejedno hoće li dijete upoznati prostor vrtića i ljude na prvi dan polaska u vrtić
...da prvih dana dijete u vrtiću boravi kratkotrajnije (npr. sat vremena prvog dana, potom 2-3 sata drugog dana, itd.). Dijete se postupno upoznaje s prostorom, drugom djecom, odgajateljima. U pogledu produljivanja boravka u vrtiću, bitan je dogovor s odgajateljima! Ritam i brzina adaptacije različiti su za svako dijete!!!	...dijete prisiljavati na express-prilagodbu tako da ga se “baci u vatru”, tj. ostavi odmah u vrtiću cijelog dana. U tom slučaju dijete može doživjeti šok, stvoriti negativan odnos prema vrtiću. ...ne komunicirati s odgajateljem o tome kako odgajatelj procjenjuje potrebni ritam i kvalitetu adaptacije djeteta. Vlastite procjene “od oka” mogu biti posve pogrešne!
...vrijeme dolaska u vrtić ili odlaska iz vrtića prilagoditi djetetu, ali i ritmu življenja djece u vrtiću. Najpogodnije je doći neposredno prije ili neposredno nakon doručka, a odlazak - kada većina djece odlazi iz dječjeg vrtića kući (sličan ritam s većinom djece olakšava i socijalizaciju djeteta).	...dovoditi dijete u vrtić i odvoditi iz vrtića u različito vrijeme, što bitno može otežati adaptaciju djeteta, a posebno njegovu socijalizaciju i uklapanje u grupu djece.
...ne zabrinjavati se ako period prilagodbe potraje dulje: pojedina djeca su katkad izuzetno osjetljiva pri promjeni ritma života i životnih uvjeta. Prosječno trajanje procesa prilagodbe iznosi oko 15-ak dana. Kod većine djece razdoblje prilagodbe prolazi relativno bezbolno i bez trajnijih posljedica.	...očekivati da će trajanje adaptacije slijediti “uobičajena” pravila. Ne treba očekivati trajanje i ritam procesa prilagodbe “po receptu”. Značajne su individualne razlike djece.
...da roditelji prvih dana prilagodbe djeteta borave u prostoru odgojne skupine. Međutim, poželjno je da s djetetom borave što kratkotrajnije (dok se dijete ne “zaigra” i uspostavi pozitivne kontakte s drugom djecom). Obavezno ispuniti obećanja data djetetu! Bitan je stalan kontakt s odgajateljem i interakcija : dijete – roditelj – odgajatelj !!!	...da roditelj predugo boravi u odgojnoj skupini jer se tako može otežati adaptacija djeteta: dijete se može naviknuti na boravak u vrtiću, ali samo u prisustvu roditelja. Osim toga, dulji boravak roditelja jednog djeteta u odgojnoj skupini otežao bi i prilagodbu ostale novopridošle djece. Nije dobro dijete lagati da će roditelj doći, a onda ne ispuniti to obećanje.
...dnevni ritam življenja djeteta (od vremena lijevanja, odmora - dnevnog i noćnog, uzimanja obroka, igre...) prilagoditi vrtićkom dnevnom ritmu, dakle ritmu većine djece	...da dijete ima neujednačen i promjenljiv ritam življenja, kao ni posve specifičan (primjerice, zbog radnog vremena roditelja), budući da će se dijete teže socijalizirati u uvjetima različitog ritma u odnosu na većinu djece

POŽELJNO JE...	NIJE POŽELJNO...
...sastav hrane i vrstu prehrane postupno prilagođavati "uobičajenoj" vrtičkoj hrani	...navikavati dijete na posve specifičan način hranjenja, i hranu; hrana u vrtiću ima zdravstveno provjeren i poželjan sastav te se vodi računa o činjenici da neku vrstu hrane neka djeca ne vole, pa ih se i ne prisiljava da jedu takvu hranu
...djecu u dovoljnoj mjeri osamostaliti, kako bi imala što manje teškoća, osobito u najosnovnijim stvarima, npr. kod: uzimanja jela, obavljanja nužde (počeci odvikavanja od pelena), oblačenja i svlačenja, osobne higijene, motorike (počeci učenja hodanja...)	...zanemariti poticanje osamostaljivanja djeteta s vjerovanjem "sve će doći samo po sebi, kad za to dođe vrijeme" , "on je još mali pa ne mora ništa znati" i sl.
...pokušati djecu osamostaliti u smislu navikavanja na nešto kratkotrajniji boravak s roditeljima ili djedovima i bakama	...navikavati dijete da su mu odrasli (roditelji, bake i djedovi, itd.) neprestano "na raspolaganju"

➤ **RAZLOZI DUGOTRAJNIJE PRILAGODBE NA DJEČJI VRTIĆ :**

<i>SPECIFIČNOSTI</i>	<i>RAZLOG</i>
MLAĐA DJECA	Što su <i>djeca mlađa</i> , vjerojatno je da će proces prilagodbe biti osjetljiviji i dugotrajniji, zbog straha djeteta radi odvajanja od majke.
PRETJERANO ZAŠTIĆENA DJECA	Djeca koja su stalno bila u centru pažnje roditelja i drugih skrbnika mogu se izrazito otežano prilagođavati na život u dječjem vrtiću, jer u vrtiću djeca takvu pretjeranu pažnju više ne mogu imati.
ODLOŽENE TEGOBE ADAPTACIJE	Nije neobično da nakon prividno brze i uspješne prilagodbe dijete "odjednom" počne pokazivati odbojnost prema vrtiću, ili biva plačljivo, negativistično, agresivno... Riječ je o mogućim " <i>zakašnjelim</i> " <i>tegobama adaptacije</i> ; dijete se jednostavno u prvo vrijeme kontroliralo, jer je mislilo da je boravak u vrtiću nešto iznimno, nešto što se neće često ponavljati... a kasnije je shvatilo da je odlazak u vrtić postao dio njegove svakodnevice, što ga je naknadno "užasnulo".
TEMPERAMENT DJETETA	Tzv. "teško odgojiva djeca" mogu se teže i prilagođavati na život u vrtiću. Povučeniija djeca mogu se dugotrajnije prilagođavati ili pak imati odložene teškoće adaptacije. Djeca s posebnim potrebama također mogu imati vrlo različit ritam i trajanje adaptacijskog procesa.